

2018 m. gegužės 29 d., antradienis

P8_TA(2018)0211

Jauniesiems ūkininkams skirtų BŽŪP priemonių įgyvendinimas ES po 2013 m. reformos**2018 m. gegužės 29 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl jauniesiems ūkininkams skirtų BŽŪP priemonių įgyvendinimo ES po 2013 m. reformos (2017/2088(INI))**

(2020/C 76/02)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1305/2013 dėl paramos kaimo plėtrai, teikiamos Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) lėšomis, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1698/2005 ⁽¹⁾,
- atsižvelgdamas į 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1307/2013, kuriuo nustatomos pagal bendros žemės ūkio politikos paramos sistemas ūkininkams skiriamų tiesioginių išmokų taisyklės ir panaikinami Tarybos reglamentas (EB) Nr. 637/2008 ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 73/2009 ⁽²⁾,
- atsižvelgdamas į 2017 m. gruodžio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2017/2393, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1305/2013 dėl paramos kaimo plėtrai, teikiamos Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) lėšomis, (ES) Nr. 1306/2013 dėl bendros žemės ūkio politikos finansavimo, valdymo ir stebėsenos, (ES) Nr. 1307/2013, kuriuo nustatomos pagal bendros žemės ūkio politikos paramos sistemas ūkininkams skiriamų tiesioginių išmokų taisyklės, (ES) Nr. 1308/2013, kuriuo nustatomas bendras žemės ūkio produktų rinkų organizavimas, ir (ES) Nr. 652/2014, kuriuo nustatomos išlaidų, susijusių su maisto grandine, gyvūnų sveikata ir gerove bei augalų sveikata ir augalų dauginamąja medžiaga, valdymo nuostatos ⁽³⁾,
- atsižvelgdamas į tyrimą „Jaunieji ūkininkai. Politikos įgyvendinimas po 2013 m. BŽŪP reformos“, atliktą jo Struktūrinės ir sanglaudos politikos teminio skyriaus pavedimu ir pristatytą per 2017 m. lapkričio 23 d. Žemės ūkio ir kaimo plėtros komiteto posėdį,
- atsižvelgdamas į savo klausymą dėl jauniesiems ūkininkams skirtų politikos priemonių įgyvendinimo po 2013 m. politikos reformos, surengtą 2017 m. lapkričio 23 d.,
- atsižvelgdamas į Europos Audito Rūmų specialiąją ataskaitą Nr. 10/2017 „Teikiant ES paramą jauniesiems ūkininkams reikėtų daugiau dėmesio skirti veiksmingoms kartų kaitos skatinimui“,
- atsižvelgdamas į savo 2017 m. balandžio 27 d. rezoliuciją dėl žemės ūkio paskirties žemės koncentracijos ES. Kaip padėti ūkininkams įgyti galimybę naudotis žeme“ ⁽⁴⁾,
- atsižvelgdamas į Europos jaunųjų ūkininkų tarybos (angl. CEJA) tyrimą „Jaunieji ūkininkai – būsimos BŽŪP prioritetasis“, paskelbtą 2017 m. gegužės 17 d.,
- atsižvelgdamas į Europos regionų komiteto nuomonę „Parama jauniesiems Europos ūkininkams“ ⁽⁵⁾,
- atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 52 straipsnį ir į 2002 m. gruodžio 12 d. Pirmininkų sueigos sprendimo dėl leidimo rengti pranešimus savo iniciatyva suteikimo tvarkos 1 straipsnio 1 dalies e punktą ir jo 3 priedą,
- atsižvelgdamas į Žemės ūkio ir kaimo plėtros komiteto pranešimą ir Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komiteto nuomonę (A8-0157/2018),

⁽¹⁾ OL L 347, 2013 12 20, p. 487.⁽²⁾ OL L 347, 2013 12 20, p. 608.⁽³⁾ OL L 350, 2017 12 29, p. 15.⁽⁴⁾ Priimti tekstai, P8_TA(2017)0197.⁽⁵⁾ OL C 207, 2017 6 30, p. 57.

2018 m. gegužės 29 d., antradienis

- A. kadangi ES jaunesni kaip 35 metų amžiaus ūkininkai sudaro tik 6 proc. ūkių valdytojų, o daugiau kaip pusė jų yra vyresni nei 55 metų, ir kadangi yra didelių skirtumų tarp valstybių narių;
- B. kadangi pastarąjį dešimtmetį nebuvo didesnių šių skaičių pokyčių: jaunųjų ūkininkų mažėja ir žemės ūkyje dirbančių gyventojų senėjimas yra didelė problema; kadangi kartų kaitos padėtis žemės ūkyje skirtingose valstybėse narėse labai nevienoda, todėl jai turi būti taikomas lankstus ir diversifikuotas požiūris;
- C. kadangi jau daugiau kaip 50 metų vykdamą bendrą žemės ūkio politiką (BŽŪP) grindžiamą žemės ūkio plėtrą skatinama didinti, telkti ūkius, taip pat kapitalizuoti pramonines prekes, taip apsunkinant kai kurių ūkių paveldėjimo ir (arba) prieinamumo jaunimui sąlygas dėl ūkiams perimti reikalingo didelio kapitalo;
- D. kadangi žemės ūkiu besiverčiančių gyventojų senėjimas ypač akivaizdus gyvulininkystės, visų pirma avininkystės ir ožkininkystės, sektoriuose, nes šiuo metu ribojamas jų pelningumas;
- E. kadangi 2007–2013 m. jaunųjų ūkininkų visoje Sąjungoje sumažėjo nuo 3,3 mln. iki 2,3 mln., o jų žemės ūkio valdų plotas tuo pačiu laikotarpiu sumažėjo nuo 57 mln. ha iki 53 mln. ha;
- F. kadangi atsižvelgiant į demografinius pokyčius, kaip antai gyventojų skaičiaus mažėjimas ir senėjimas kaimo vietovėse, svarbu sukurti galimybes žemės ūkiui, kaip moderniam ir patraukliam sektoriui, siekiant skatinti jaunimą rinktis ūkininko profesiją;
- G. kadangi vyksta didelė konkurencija dėl galimybės naudotis žeme tarp jaunų žmonių, norinčių tapti ūkininkais, ir jau įsikūrusių ūkininkų, o kai kuriais atvejais net tarp jaunimo ir investicinių bendrovių, susidomėjusių žemės ūkiu;
- H. kadangi yra iškilusi grėsmė viso šeimos ūkiais grindžiamas žemės ūkio plėtros modelio ateičiai;
- I. kadangi šiuo atžvilgiu BŽŪP ir toliau atlieka lemiamą vaidmenį;
- J. kadangi kartų kaitos problema žemės ūkyje yra dvejopo pobūdžio: jaunajai kartai sunku pradėti ūkininkauti, o senajai sunku pasitraukti; kadangi jaunų žmonių, norinčių užsiimti ūkininkavimu, trūkumas kelia grėsmę ekonominiam ir socialiniam kaimo vietovių tvarumui ir augimui, taip pat ES gebėjimui apsirūpinti maistu ir apsirūpinimo maistu saugumui; kadangi patenkinama ekonominė padėtis yra pirmoji ūkininkavimo patrauklumo sąlyga;
- K. kadangi vykdamą BŽŪP reformą buvo patvirtintas ir pradėtas taikyti priemonių, kurios gali būti susietos ir pritaikytos nacionaliniu valstybių narių lygmeniu, rinkinys, kaip antai privalomos išmokos jaunesiems ūkininkams pagal pirmąjį ramstį (6,9 mlrd. EUR 180 000 jaunųjų ūkininkų) ir pagal antrąjį ramstį, priemonės kaip veiklos pradžios pagalba, galimybė gauti finansavimą ir paskolą arba galimybė įgyvendinti temines paprogrames jaunesiems ūkininkams (2,6 mlrd. EUR);
- L. kadangi ne visos ES valstybės narės turi tikrą žemės ūkių steigimo rėmimo politiką ir naudoja visas BŽŪP priemones, kad paremtų jaunuosius ūkininkus, ypač antrojo ramsčio priemonę „verslo pradžios pagalba jaunesiems ūkininkams“;
- M. kadangi jaunos moterys, perimančios ūkininkavimo verslo valdymo atsakomybę, sudaro tik nedidelę jaunųjų ūkininkų dalį, tačiau jos nėra vienalytė grupė ir šios karjeros pradžioje turi skirtingų poreikių;
- N. kadangi kartų kaita turėtų būti vienas iš pagrindinių būsimos BŽŪP prioritetų ir pagal ją turėtų būti nustatyta bendra politikos sistema, kuria remiantis būtų parengtos atskirtos nacionalinės strategijos, ir kadangi kartų kaitos skatinimas neišvengiamai yra viena iš būtinų sąlygų siekiant išsaugoti žemės ūkį visoje ES ir palaikyti kaimo vietovių patrauklumą ir gyvybingumą, skatinant ūkių įvairovę ir tvarius šeimos ūkius;

2018 m. gegužės 29 d., antradienis

- O. kadangi galimybės naudotis žeme problema yra viena iš pagrindinių kliūčių jauniems ūkininkams ir naujiems ūkininkų rinkos dalyviams ir kadangi ši problema tęsiasi jau daugybę metų ir ją reikia rimtai spręsti; kadangi galimybė naudotis žeme ribojama, viena vertus, dėl to, kad žemės ūkio paskirties žemės plotai prarandami dėl dirvožemio sandarinimo, urbanizacijos, turizmo, infrastruktūros projektų, žemės naudojimo keitimo ir intensyvėjančio dykumėjimo, kurį sukelia klimato kaita, ir, kita vertus, dėl žemės nuosavybės koncentracijos; kadangi spekuliacinis kainų kilimas kelia rimtų ir vis didesni susirūpinimą keliančių problemų naujiems ūkininkų rinkos dalyviams ir jauniems ūkininkams daugelyje valstybių narių; kadangi dabartinė parama, nors sudaro palankesnes galimybes gauti finansavimą ar kapitalą, nepadedą išspręsti esminio klausimo, susijusio su galimybe gauti žemės, norint įsteigti naują ūkį;
- P. kadangi naujiems ūkininkų rinkos dalyviams, kaip antai jaunieji ūkininkai, ypač didelę grėsmę kelia kainų svyravimas, o, be to, jie susiduria su papildomais sunkumais norėdami gauti finansavimą iš bankų arba pagal kitas kreditų programas, nes neturi finansinio turto, kurį galėtų panaudoti kaip užstatą;
- Q. kadangi ES parama jauniems ūkininkams turėtų būti tikslingesnė, siekiant užtikrinti kartų kaitą ir kovoti su ūkių nuosmukiu ir koncentracija;
- R. kadangi, nepaisant ES paramos priemonių, vis dar kyla problemų, susijusių su jaunųjų ūkininkų įsikūrimu ir kartų kaita ES žemės ūkio sektoriuje;
- S. kadangi nustatyta, kad tarp naujų ūkininkų rinkos dalyvių moterys dažniau yra pagrindinės ūkininkės nei apskritai žemės ūkio sektoriuje;
- T. kadangi kai kuriuose ES regionuose demografinė padėtis yra labai nesubalansuota, ir juose jaunų žmonių nėra arba yra labai mažai;
- U. kadangi jaunieji ūkininkai ir nauji rinkos dalyviai yra svarbūs inovacijų ir verslumo žemės ūkyje šaltiniai, teikiantys tokią naudą kaip naujų žinių arba technologijų diegimas, naujų ir galutinius vartotojus nukreiptų verslo modelių kūrimas, tvaresnių ūkininkavimo sistemų kūrimas, naujų organizacinių modelių (pvz., pusininkystės, išankstinio finansavimo, visuomenės patallos) kūrimas, žemės ūkio ir vietos bendruomenių sąsajų didinimas ir tradicinių žinių pritaikymas kuriant verslo naujoves (pvz., amatininkų maisto gamyba);
- V. kadangi daugelyje kalnų regionų susiduriama su ypač dideliais sunkumais dėl mažesnių investicijų, ypatingų sąlygų ir nepalankaus reljefo, o tai atgraso jaunus žmones nuo pasilikimo ar verslo pradėjimo šiuose regionuose;
- W. kadangi tai lemia būtinybę nacionalinėms ir (arba) regioninėms valdžios institucijoms taikyti lankstesnę požiūrį, kai svarstomas jauniems ūkininkams taikomo mechanizmo įgyvendinimas šalyse, kuriose yra tokių regionų;
- X. kadangi nauji rinkos dalyviai linkę dirbti mažesniuose ūkiuose, todėl jiems sunku gauti reikiamų priemonių konkurencinėmis kainomis ir pagaminti kiekį, reikalingą masto ekonomijai pasiekti;
- Y. kadangi 80 proc. BŽŪP subsidijų paskirstoma tik 20 proc. ES ūkių, o faktinis subsidijų paskirstymas gali būti dar labiau nevienodas, nes turimi statistiniai duomenys nepateikia jokios informacijos apie ūkių nuosavybę ir kontrolę;
- Z. kadangi „Jaunųjų ūkininkų manifeste“, kurį 2015 m. inicijavo Europos jaunųjų ūkininkų taryba, raginama: sudaryti galimybę naudotis žeme ir gauti kreditą, taikant viešosios paramos priemones, priimti reglamentą, kuriuo būtų pažabota nesąžiningos prekybos praktika maisto tiekimo grandinėje, nustatyti priemones jaunųjų ūkininkų pajamų kintamumui sumažinti bei remti investicijas ir sudaryti palankesnes sąlygas naudotis žeme, kad būtų saugomas ir išsaugotas dirvožemis ir kad būtų optimizuotas jaunųjų ūkininkų žemės naudojimas maisto produktų gamybai;
- AA. kadangi jaunieji ūkininkai yra tvaraus, įvairaus ir įtraukaus žemės ūkio sektoriaus pagrindas ir kadangi skatinant jų patekimą į šį sektorių bus sudarytos sąlygos užtikrinti maisto produktų gamybos ateitį ir aplinkos bei kaimo kraštovaizdžių apsaugą;

2018 m. gegužės 29 d., antradienis

- AB. kadangi didelis žemės ūkio produktų kainų kintamumas labai atgraso norinčius pradėti žemės ūkio veiklą ir dažnai paskatina juos sutelkti dėmesį į nišinę gamybą, kurią vykdydami gali gauti garantuotas ribines pajamas;
- AC. kadangi ES teisėje pripažįstamos „jaunųjų ūkininkų“ ir „ūkininkų, pradedančių žemės ūkio veiklą“ sąvokos;
- AD. kadangi žemės ūkio paskirties žemės koncentracija yra vis labiau intensyvėjantis procesas; kadangi nuo 2005 iki 2015 m. žemės ūkio valdų skaičius sumažėjo maždaug 3,8 mln., o jų vidutinis dydis padidėjo 36 proc.;
- AE. kadangi 2016 m. rugsėjo 6 d. deklaracijoje „Korkas 2.0“ išreiškiamas susirūpinimas dėl masinio gyventojų išsikėlimo iš kaimo vietovių ir jaunimo išvykimo bei dėl būtinybės užtikrinti, kad kaimo vietovės ir bendruomenės (kaimai, ūkiai ir miesteliai) išliktų patraukliomis vietomis gyventi ir dirbti, sudarant geresnes sąlygas gauti paslaugas, pvz., mokyklų, ligoninių teikiamas paslaugas, įskaitant su motinyste susijusias paslaugas, plačiajuosčio ryšio ir laisvalaikio paslaugas, kartu atveriant daugiau galimybių kaimo gyventojams, siekiant ugdyti verslumą tradicinėse kaimo veiklos srityse ir naujuose ekonomikos sektoriuose;
- AF. kadangi kartų kaita pirmiausia priklauso nuo tikros (ES ir nacionaliniu lygmeniu) išrinktų politikų ir atitinkamų profesionalių ir ypač nuo vyresnių žmonių valios; kadangi tokia valia neįmanoma be bendros plataus užmojo ir nuoseklios politikos, kokios dabar nėra, vykdomos derinant BŽŪP priemones ir įvairias nacionalinės politikos priemones tokiose skirtingose srityse, kaip antai žemės sklypai, finansavimas, ūkininkavimo būdai ir žemės ūkio valdų struktūrų politika, apmokestinimas, pavidėjimo teisės, pensijų sistemos, mokymas ir t. t.;
- AG. kadangi šiuo metu jaunesni ES ūkininkai konkuruoja sparčiai besikeičiančiame žemės ūkio sektoriuje; kadangi inovacijos, moksliniai tyrimai ir tikslius ūkininkavimas gali padidinti žemės ūkio produktyvumą ir kartu suteikti galimybę geriau valdyti išteklius;
- AH. kadangi paraiškų, pateiktų norint gauti jaunųjų ūkininkų įsikūrimo priemonę, numatytą pagal antrąją BŽŪP ramstį, skaičius kai kuriose valstybės narėse viršijo bendrą ūkininkavimo veiklos pradžios pagalbai skirtą sumą, numatytą 2014–2020 m. programavimo laikotarpiui;
- AI. kadangi jaunesni ūkininkai, kurie, kaip ir visi kiti ES ūkininkai, gamina ir parduoda savo produktus ES bendrojoje rinkoje, skirtingose valstybėse narėse naudojami skirtingomis verslo ar skolinimosi sąlygomis;
- AJ. kadangi sukurta įvairių iniciatyvų, pvz., iniciatyva „ES veiksmai, skirti pažangiems kaimams“;
- AK. kadangi reikia užtikrinti, kad kaimo vietovės neliktų be gyventojų ir jose gyventų tiek jaunesni darbingo amžiaus, tiek vyresnio amžiaus žmonės;

Rekomendacijos*Biudžetas ir galimybės gauti finansavimą*

- atsižvelgdamas į būsimą reformą, ragina išlaikyti tvirtą BŽŪP, nes būtent tai būtų svarbiausia paskata jaunuoliams, norintiems pradėti verstis žemės ūkio veikla;
- ragina įgyvendinti pastaruoju metu Reglamente (ES) 2017/2393 priimtus sprendimus ir rekomenduoja toliau remti jaunųjų ūkininkų sistemą padidinant didžiausią valstybių narių skiriamo finansavimo lygį daugiau nei iki 2 proc. privalomoms išmokoms pagal pirmąjį ramstį ir padidinant paramos dydį pagal antrąjį ramstį, kad būtų skatinamas kartų atsinaujinimas; pabrėžia, kad svarsiant būsimą BŽŪP reikėtų atsižvelgti į galimybę sustiprinti veiklos pradžios pagalbos jaunesiems ūkininkams priemonę (jaunesiems ūkininkams skiriamas subsidijas);
- džiaugiasi, kad pagal Reglamentą (ES) 2017/2393 valstybėms narėms suteikiama galimybė padidinti pagal pirmąjį ramstį jaunesiems ūkininkams skiriamas lėšas iki 50 proc., neviršijant esamos ribos (anksčiau 25 proc.); rekomenduoja pratęsti laikotarpį, kurį ūkis gali naudotis šia parama, kad būtų paskatinta kartų kaita; palankiai vertina sprendimą pasitelkiant Reglamentą (ES) 2017/2393 peržiūrėti šiuo metu taikomą paramos, numatytos pagal pirmąjį ramstį, teikimo trukmės ribą ir prailginti ją nuo penkerių iki dešimties metų po verslo įsteigimo;

2018 m. gegužės 29 d., antradienis

4. palankiai vertina Reglamente (ES) 2017/2393 jauniems ūkininkams numatytą galimybę steigiant pirmąjį ūkį pasinaudoti kaimo plėtros parama, net ir tada, kai ūkis steigiamas kartu su kitais ūkininkais, nesvarbu, ar jie vyresni nei 40 metų amžiaus (taip skatinama kartų kaita), ar jaunieji ūkininkai, atitinkamai padidinant paramą;
5. pažymi, kad jauniems ūkininkams taikomos BŽŪP priemonės turėtų būti sutelktos į konkrečius jaunųjų ūkininkų poreikius, įskaitant jų ekonominius ir socialinius;
6. rekomenduoja skirstyti paramą taip pat atsižvelgiant į patį jaunųjų ūkininkų amžių ir į jų pasirengimo lygį;
7. palankiai vertina tai, kad buvo sukurta 2015 m. kovo mėn. Komisijos ir Europos investicijų banko (EIB) pasiūlyta žemės ūkio garantijų priemonė, kuri turėtų padėti jauniems ūkininkams gauti kreditus; rekomenduoja sudaryti geresnes sąlygas gauti finansavimą, taip pat ir iš privačių verslininkų, subsidijuojant naujų rinkos dalyvių paskolų palūkanas, visų pirma įgyvendinant finansines priemones, skirtas teikti beprocentes paskolas jaunųjų ūkininkų investicijoms; ragina pagerinti EIB ir Europos investicijų fondo bendradarbiavimą, kad būtų skatinama visose valstybėse narėse kurti jauniems ūkininkams skirtas finansines priemones;
8. mano, kad būtina skatinti naujų visuomenės investicijų į žemės ūkį formų, kurios jau taikomos ES žemės perleidimo atveju, atsiradimą; jos galėtų būti derinamos su naujomis finansinėmis priemonėmis;
9. rekomenduoja tobulinti bankų ir kredito įstaigų atliekamą žemės ūkio valdų kreditingumo vertinimą, taip pat stiprinant BŽŪP numatytas finansines priemones;
10. rekomenduoja užtikrinti, kad Europos struktūrinių ir investicijų fondų, papildančių BŽŪP paramą, teikiamos galimybės rengti ir įgyvendinti sąveikias finansines priemones paskolų, garantijų arba nuosavo kapitalo fondų pavidalu, taptų lengviau prieinamos, kad jauniems ūkininkams būtų suteikta galimybė gauti finansavimą; pažymi, kad tvirtas ūkio verslo planas paprastai yra svarbiausias veiksnys siekiant gauti finansavimą ir mano, kad turėtų būti taikomos apdairaus skolinimo taisyklės; pabrėžia, kad ūkininkams reikalingas tarpininkavimas, todėl rekomenduoja teikiant paramą užtikrinti kvalifikuotas ir nepriklausomas konsultacines paslaugas;
11. pabrėžia, kad valstybės narės turi labiau skatinti naudotis jaunųjų ūkininkų sistema ir ragina stiprinti nacionalinių, regioninių ir vietos valdžios institucijų bendradarbiavimą skleidžiant informaciją apie jaunųjų ūkininkų paramos priemones;
12. ragina Komisiją pasiūlyti paramos priemones, skirtas investicijoms į pažangų ūkininkavimą, siekiant padidinti jaunųjų ūkininkų galimybes naudotis technologijų pažanga;

Igyvendinamų priemonių administravimas ir supaprastinimas

13. palankiai vertina tai, kad įgyvendinant 2014–2020 m. BŽŪP reformą buvo pradėtos taikyti naujos priemonės jauniems ūkininkams, steigiantiems ūkius, paremti; reiškia susirūpinimą, kad administracinės naštos mastas dažnai yra kliūtis pasinaudoti šiomis priemonėmis; pažymi, kad bendras tiesioginių išmokų ir kaimo plėtros programos priemonių administravimas laikomas labai sudėtingu ir sunkiu – ypač naujiems rinkos dalyviams, kurie nėra susipažinę su išmokų sistema; rekomenduoja dėti daugiau pastangų siekiant supaprastinti procedūras ir sutrumpinti laiką, reikalingą išmokoms patvirtinti;
14. palankiai vertina Reglamentu (ES) 2017/2393 padarytus pakeitimus jaunimui paremti sudarant jiems geresnes galimybes naudotis finansinėmis priemonėmis ir numatant didesnę bendrąją išmoką pagal I ramstį;
15. ragina sistemingai teikti konsultavimo pagalbą, visų pirma jaunimui ne iš kaimo;
16. sveikina Komisiją už ketinimą tobulinti priemones, skirtas kartų atsinaujinimui skatinti įgyvendinant būsimą BŽŪP reformą, tačiau mano, kad šioms naujoms iniciatyvoms turėtų būti skiriama pakankamai ES biudžeto lėšų, priešingu atveju jomis nepavyks užtikrinti pageidaujamo skatinamojo poveikio;

2018 m. gegužės 29 d., antradienis

17. reiškia nusivylimą dėl to, kad tarpusavyje nekoordinuojamos jauniems ūkininkams skirtos išmokos ir paramos ūkiui įsteigti priemonė, kurias administruoja skirtingos valdžios institucijos;
18. ragina Komisiją plėtoti labiau holistinį požiūrį, kuriuo vadovaujantis būtų užtikrinta didesnė I ir II ramsčių sąveika, ir pabrėžia, kad pastarąjį turėtų įgyvendinti visos valstybės narės;
19. pažymi, kad naujai įsteigti ūkiai vykdo veiklą konkurencingoje aplinkoje, kurioje sąlygos sparčiai kinta; rekomenduoja suteikti ES ūkininkams didesnę lankstumą, kad į kintančias rinkos sąlygas jie galėtų atsižvelgti savo verslo planuose; mano, kad turėtų būti svarstoma galimybė keisti išmokų mokėjimo dalimis tvarką;
20. pažymi, jog valstybės narės turi galimybę taikyti papildomas priemones pagal abu BŽŪP ramsčius, ir ragina tas valstybes nares, kuriose susiduriama su konkrečiais geografiniais iššūkiais, pvz., kurių regionai kalnuoti arba kai kuriais atvejais mažiau palankus ūkininkauti, svarstyti galimybę taikyti daugiklį (pvz., 2), kuriuo būtų atsižvelgiama į tai, kiek kartų per metus nuimamas derliaus, arba į kultūrų, kurios ten gali būti auginamos, įvairovę, teikiant paramą jauniems ūkininkams, pagėdaujantiems dirbti šiuose regionuose, kad būtų skatinama veikla šiuose regionuose ir mėginama kovoti su ten kylančiais demografiniais iššūkiais;
21. pažymi, kad nesąžiningos prekybos praktika maisto tiekimo grandinėje, kurią primetus pirkėjas ir (arba) perdirbėjas ar prekybininkas gali naudotis savo didele derybine galia tiekėjo atžvilgiu, kelia rimtą grėsmę ūkininkų veiklos stabilumui; ragina Komisiją užtikrinti tinkamą reglamentavimą ES lygmeniu;
22. ragina valstybes nares atlikti reikiamus reglamentavimo pakeitimus ir užtikrinti, kad pagalba, skirta padėti jaunimui įsitraukti į ūkininkavimo sektorių ir gerinti jaunimo žemės ūkio valdas, visuose nacionalinės teisės aktuose būtų priskiriama kapitalo, o ne einamosioms subsidijoms;
23. pripažįsta, jog ūkininkai turi turėti galimybę likti atsakingais už savo žemę ir jog norint, kad ūkis veiktų tinkamai, jam – kaip ir bet kuriai kitokio pobūdžio įmonei – turi būti užtikrinta laisvė ir lankstumas;
24. pabrėžia, jog išmokos jauniems ūkininkams neturėtų vėluoti – jos turėtų būti mokamos periodiškai ir nuspėjamai, kad jie būtų apsaugoti nuo skolų ir kliūčių įgyvendinti savo projektus;
25. primygtinai ragina vadovautis į rezultatus orientuotu požiūriu, pagal kurį būtų skatinamas naujų inovacijų vystymas ir geresnis išteklių valdymas bei taip įgalinti motyvuoti jaunesni ūkininkai;
26. pabrėžia, jog norint, kad ūkis būtų rentabilus, jis turi turėti galimybių plėstis ir pasiekti kritinį dydį, kuris atitiktų rinkos ekonomikos realijas;
27. pabrėžia, kad būtina atsižvelgti į teritorijų – visų pirma sudėtingų teritorijų, kurioms būtina speciali parama – įvairovę;

Galimybė naudotis žeme ir kova su žemgrobyste

28. pažymi, kad galimybės naudotis žeme problema yra viena pagrindinių kliūčių ūkininkauti, su kuriomis ES susiduria jaunesni ūkininkai ir nauji rinkos dalyviai, ir kad daugelyje regionų šią galimybę riboja maža parduodamos ar nuomojamos žemės pasiūla, taip pat kitų ūkininkų, investuotojų ir gyventojų, kurie naudojami žeme, sudaroma konkurencija bei sunkumai gauti finansavimą; mano, kad turėtų būti išsamiau studijuojamos aplinkybės, dėl kurių galimybė naudotis žeme ribojama kiekvienoje valstybėje narėje; mano, jog galimybės naudotis žeme problema apsunkina dabartinę tiesioginių išmokų struktūrą, dėl kurios gali didėti žemės nuomos ir įsigijimo kainos, pagal kurias reikalaujama, kad žemė būtų bent minimaliai aktyviai naudojama, o subsidijos dažniausiai skiriamos žemės nuosavybės pagrindu; mano, jog kai kurie ūkininkai – nesvarbu, ar jie būtų savininkai, ar nuomininkai – skatinami likti aktyviais, kad toliau naudotųsi subsidijomis pasitelkdami paslaugų teikėjus savo žemei dirbti arba minimaliai dirbdami savo žemę; rekomenduoja nustatyti didesnę reikalaujamą aktyvios veiklos apimtį atsižvelgiant į naujus ūkininkavimo modelius, kai skiriamos išmokos, kuriomis siekiama paremti konkrečių rezultatų siekį (pvz., į faktinį darbo laiką, praleistą ūkininkaujant, taip pat atsižvelgiant į naujas inovacijas ir konkrečių aplinkos ar socialinių gėrybių kūrimą), ir drausti derinti subsidijas su senatvės pensijos išmokomis, nes tam nėra pagrindo;

2018 m. gegužės 29 d., antradienis

29. primena, kad, siekiant tvaraus žemės ūkio, jaunieji ūkininkai turi turėti galimybę investuoti ir įsigyti žemės ūkio paskirties žemės, taip pat įsigyti naujos ar naudotos technikos bei optimizuoti savo ūkininkavimo būdus;
30. primena, kad savininkai turi turėti galimybę savo nuožiūra parduoti žemę kam panorėję, ir ragina Komisiją palengvinti žemės perdavimo – o visų pirma paveldėjimo – tvarką, kad jaunimui būtų paprasčiau įsikurti;
31. ragina Komisiją ir valstybes nares imtis kovos su spekuliacijomis žemės ūkio paskirties žeme priemonių, nes galimybės naudotis žeme problema, su kuria susiduria jaunieji ir nauji ūkininkai, yra didžiausia;
32. ragina Komisiją parengti Europos Sąjungos lygmens rekomendacijas, siekiant paskatinti aktyvesnę nacionalinę politiką galimybei naudotis žeme užtikrinti vadovaujantis geriausia praktika;
33. ragina valstybes nares galimybės naudotis žemės ūkio paskirties žeme požiūriu prioritetą teikti naujiems rinkos dalyviams ir jauniems ūkininkams visapusiškai pasinaudojant reglamentavimo priemonėmis, kurios jau sėkmingai įgyvendinamos kai kuriose valstybėse narėse, kaip nustatyta Komisijos aiškinamajame komunikate dėl žemės ūkio paskirties žemės įsigijimo ir Europos Sąjungos teisės⁽⁶⁾; atsižvelgdamas į tai mano, jog valstybės narės galėtų parengti tokias priemones, kaip žemės bankai, kad būtų sudaromos geresnės galimybės naudotis žeme ir parengtas nenaudojamos žemės, kuri galėtų būti prieinama jauniems ūkininkams, žemėlapis;
34. mano, jog svarbu, kad jauniems ūkininkams būtų taikoma išimtis, nustatyta ties dabartine 10 proc. už žemės įsigijimą riba, vadovaujantis 2014 m. kovo 3 d. Komisijos deleguotuoju reglamentu (ES) Nr. 480/2014 dėl struktūrinių fondų ir Valstybės pagalbos gairėmis;
35. ragina didesnę pagalbą skirti izoliuotoms ar mažiau gyvenamoms vietovėms arba vietovėms, kurios kenčia dėl nepakankamo kartų atsinaujinimo;
36. prašo Komisijos paremti dalijimąsi geriausia praktika galimybės naudotis žemės valstybėse narėse klausimu;
37. ragina Komisiją atlikti įvertinimą, kaip žemės ūkio paskirties žemės prieinamumą ir kainą tiesiogiai ir netiesiogiai veikia tai, kad žemės ir žemės ūkio paskirties žemę išperka ne ES gyventojai;
38. siūlo valstybėms narėms įgyvendinant savo nacionalinę politiką skatinti konsultacines paslaugas ūkių ir ūkių valdymo klausimais, kad būtų remiamas ir skatinamas judumas žemės nuosavybės srityje bei paveldėjimo planavimo paslaugų teikimas;
39. ragina visas valstybes nares pradėti teikti ūkių perdavimo pagalbą, stengiantis paremti vyresnius nei 55 metų amžiaus ūkių valdytojus, kurie neturi paveldėtojų ir kurių padėtis atėjus laikui išeiti į pensiją gali tapti nesaugi, su sąlyga, kad visą savo ūkį ar jo dalį jie perleidžia vienam arba keliems jaunuoliams;
40. primygtinai ragina valstybes nares nustatyti mechanizmus bendrai žemės ūkio valdų nuosavybei garantuoti, ypatingą dėmesį skiriant jaunoms moterims, kad būtų užtikrinta pagarba jų teisėms;
41. laikosi nuomonės, kad aktyvaus ūkininko apibrėžties taikymas neturi tapti administracinės naštos (neskaitant tos, su kuria susiduriama įgyvendinus pastarąją reformą) atsiradimo priežastimi arba riboti jaunimo galimybių imtis ūkininkavimo veiklos nustatant pernelyg didelius reikalavimus;
42. pažymi, kad daugelyje valstybių narių kartų atsinaujinimą ir jaunimo galimybes naudotis žeme varžo vėlyvas paveldėjimas; mano, kad pagal dabartinę BŽŪP nebestokojama paskatų vyresnio amžiaus ūkininkams perduoti savo veiklą jaunesnės kartos atstovams; rekomenduoja svarstyti galimybę įgyvendinti priemones, kuriomis vyresnio amžiaus ūkių valdytojai būtų skatinami perduoti savo ūkius jaunesniems ūkininkams, pvz., pasitraukimo iš ūkininkavimo veiklos sistema ir kitas paskatas išeiti į pensiją, kad visa žemė neatsidurtų kaimyninių ūkių rankose; pabrėžia, kad būtinos tokios teisinės struktūros, kaip „Groupements Agricoles d'Exploitation en Commun“ (GAEC), kurios gali padėti jaunimui kartu įsteigti verslą ir palengvinti perdavimą iš kartos į kartą;
43. ragina Komisiją ir valstybes nares skatinti pasinaudoti kaimo plėtros teikiama galimybėmis, siekiant paremti naujus veiksmus judumui žemės nuosavybės srityje puoselėti, pvz., žemės bankus, žemės ūkio paskirties žemės pardavimo ir nuomos skatinimo bei kitas vietas lygmeniu remiamas iniciatyvas, kuriomis siekiama suteikti galimybę naudotis žeme naujiems rinkos dalyviams;

⁽⁶⁾ OL C 350, 2017 10 18, p. 5.

2018 m. gegužės 29 d., antradienis

44. mano, kad jaunieji ūkininkai visoje Sąjungoje turėtų turėti galimybę gauti paskolas tokiomis pačiomis sąlygomis ir taikant tokias pat palūkanų normas ir kad jos neturėtų skirtis; šiuo požiūriu ragina Komisiją kartu su Europos investicijų banku numatyti tinkamas paramos priemones ir skolinimosi galimybes jaunesiems ūkininkams;

45. prašo skatinti naujus skirtingų kartų ūkininkų bendradarbiavimo modelius naudojančius partnerystėmis, žemės ūkio technikos kooperatyvais, ilgalaikės nuomos ir kitais ilgalaikiais susitarimais, ūkių tarpusavio susitarimais ir lėšomis nacionalinėms ar regioninėms organizacijoms, dalyvaujančioms skatinant ir palengvinant jaunųjų ir vyresnio amžiaus ūkininkų veiklos derinimo paslaugas (pvz., judumo žemės nuosavybės srityje paslaugas);

46. pažymi, kad geresnis ir tvirtesnis ūkininkų organizavimas kuriant kooperatyvus ir steigiant gamintojų organizacijas sektoriuose, kurie ES lygmeniu reglamentuojami vadovaujantis Bendro žemės ūkio rinkų organizavimo reglamentu, gali padėti ūkininkavimui tapti pelningesniau ir apsaugoti ūkininkų – visų pirma jaunųjų ūkininkų – pajamas, paremiant jų gamybos pasirinktis ir padedant maksimaliai pasinaudoti kaimo vietovių ypatumais; priduria, jog struktūrinės gamintojų organizacijų reformos, kurios būtų imtasi siekiant, kad jie taptų stipresni, atsakingesni ir veiksmingesni, indėlis gali būti efektyvus – pirmiausia apsaugant ir didinant sektoriaus pelningumą bėgant laikui;

47. atkreipia dėmesį į kartų atsinaujinimo šeimoje ir tarp naujų rinkos dalyvių padėties skirtumus; mano, kad profesinis mokymas ir kursai turi būti pritaikyti tiems, kurie planuoja perimti šeimos arba pradėti naują verslą, atsižvelgiant į jų poreikius;

48. pabrėžia, kad jaunos moterys turėtų būti skatinamos prisiimti vadovavimo atsakomybę žemės ūkio srityje ir tinkamai remiamos galimybės naudotis žeme, gauti kreditą bei gilinti žinias apie taisykles ir reglamentus požiūriais;

49. mano, kad pasirinkimas, ar galimybė naudotis žemės ūkio paskirties žeme turėtų būti reglamentuojama, ir iniciatyvų ar apribojimų šiuo tikslu nustatymas yra valstybių narių reikalas – visų pirma kalbant apie kovą su ES žemgrobstės reiškiniu ir jaunųjų ūkininkų skatinimą steigti verslą;

50. ragina Komisiją kartu su valstybėmis narėmis ir suinteresuotosiomis šalimis toliau plėtoti neseniai priimtą komunikatą dėl žemės rinkos kriterijų sistemos, siekiant užtikrinti, kad pagal ES teisę tikrai būtų nuolat užtikrinamos vienodos sąlygos visiems galimiems žemės pirkėjams – įskaitant teigiamą diskriminaciją ES ūkininkų naudai – ir kad keturių pagrindinių laisvių požiūriu valstybėms narėms būtų visiškai aišku, kokios žemės rinkos reglamentavimo priemonės leidžiamos norint ūkininkams sudaryti galimybę lengviau gauti žemės, kuri būtų naudojama žemės ūkio ir miškininkystės tikslais; ragina Komisiją sustabdyti šiuo metu vykdomas pažeidimo nagrinėjimo procedūras, kuriomis siekiama įvertinti, ar valstybių narių įstatymai dėl žemės ūkio paskirties žemės pardavimo suderinami su ES teise, kol bus paskelbtas galutinis komunikatas, apimsiantis pirmiau minėtus kriterijus;

51. laikosi nuomonės, kad įgyvendinant nacionalinę žemės, miestų ir teritorijų planavimo (pvz., transporto infrastruktūros) politiką turėtų būti atsižvelgiama į žemės eikvojimo ir apleidimo praktiką ir kad ši žemė vėl turėtų būti naudojama žemės ūkio tikslais, o jaunesiems ūkininkams įsikurti būtų prieinami didesni žemės ūkio paskirties žemės plotai;

52. teigiamai vertina Komisijos aiškinamąjį komunikatą dėl žemės ūkio paskirties žemės išsigijimo ir Europos Sąjungos teisės, tačiau pažymi, kad komunikate nepakankamai išgilinta į tai, kaip turėtų būti reglamentuojamas bendrovių grupių, neretai vykdančių veiklą tarptautiniu mastu, akcijų išsigijimas; ragina Komisiją atnaujinti komunikatą šiuo klausimu;

53. atkreipia dėmesį į jaunesiems ūkininkams skirtų vietos, nacionalinių ir ES priemonių nuoseklumo svarbą; ragina valstybes nares sudaryti palankesnes sąlygas kartoms atsinaujinti, pvz., taikant paveldėjimo ir apmokestinimo įstatymus, taisykles dėl galimybės naudotis žeme, teritorinio planavimo ir ūkių paveldėjimo strategijai;

54. ragina valstybes nares sudaryti moterims vienodas galimybes naudotis žeme, siekiant paskatinti jas kurtis kaimo vietovėse ir atlikti visapusišką bei aktyvų vaidmenį žemės ūkio sektoriuje;

55. ragina Komisiją finansuoti tyrimą dėl dabartinės žemės koncentracijos ES padėties, kuriame būtų atsižvelgta į bendrovių grupių ir jų patronuojamųjų įmonių, įsigyjančių ir kontroliuojančių žemę akcijų sandoriais, reiškinių, ir analizuojamas pavojus, kurį žemės koncentracija kelia ne tik jaunųjų ūkininkų ir naujų rinkos dalyvių galimybėms naudotis žeme, bet ir maisto tiekimui, užimtumui, aplinkai, dirvožemio kokybei bei kaimo plėtrai apskritai;

2018 m. gegužės 29 d., antradienis

56. laikosi nuomonės, kad ES turėtų parengti teisės aktus dėl žemės kokybės, nes dėl netinkamos žemės ūkio plėtros žemės kokybė prastėja; pažymi, kad prastėjant žemės kokybei ne tik daromas neigiamas poveikis žemės rinkai ir kainoms, bet ir mažėja žemės, kuri perduodama jaunųjų ūkininkų ateities kartoms, gamybos pajėgumai;

57. pažymi, kad taikant dabartinę BŽŪP išmokų sistemą – ir pirmiausia atsietąsias išmokas – neskatinamas žemės ūkio paskirties žemės perdavimas, o jaunieji ūkininkai nėra tinkamai apsaugomi nuo žemės ūkio kainų svyravimo, su kuriuo jiems tenka susidurti dėl akivaizdžių priežasčių: jie dar tik pradeda savo veiklą ir stokoja praktinės patirties arba jiems gali būti prieinamos ribotos finansinės priemonės;

Mokymai, inovacijos ir komunikacija

58. pažymi, kad būtina modernizuoti profesinį mokymą kaimo vietovėse ir užtikrinti didesnę jo vertę, aktyviai dalyvaujant nacionalinėms konsultavimo tarnyboms; mano, kad turėtų būti sudaromos palankesnės galimybės naudotis Europos socialinio fondo priemonėmis, o profesiniam mokymui kaimo vietovėse skiriama daugiau lėšų;

59. atkreipia ypatingą dėmesį į naujausią ES iniciatyvą – Europos solidarumo korpusą – pagal kurią jaunimui sudaromos galimybės imtis savanoriškos veiklos arba dirbti įgyvendinant projektus gamtos išteklių ir įvairiose kitose, pvz., žemės ūkio, miškininkystės ir žuvininkystės, srityse;

60. rekomenduoja skatinti šiuos jaunuolius prisijungti prie kooperatyvų, kurie jiems neabejotinai duotų svarbių patarimų rinkodaros, gamybos ir kitais su jų ūkiu susijusiais klausimais;

61. pabrėžia, kad būtina peržiūrėti kriterijus, siekiant padėti jaunuoliams įsitraukti į visuomenę, kurios jie negali kontroliuoti, įskaitant tai, kad jaunuolių gaunama pagalba turi proporcingai atitikti jų svarbą visuomenėje;

62. ragina Komisiją ir valstybes nares siūlyti daugiau galimybių potencialiems ir apsisprendusiems jauniems ūkininkams mokytis ir konsultuoti, įskaitant galimybes lavinti įgūdžius, kurie būtini norint pradėti žemės ūkio verslą, taip pat ūkininkavimo, technologijų ir naujų technologijų taikymo bei verslumo įgūdžius, pvz., rinkodaros, tinklaveikos, komunikacijos, inovacijų, daugiafunkciškumo ir įvairinimo bei finansų srityse;

63. ragina Komisiją ir valstybes nares siūlyti daugiau mokymo galimybių, taip pat daugiau tarptautinio judumo galimybių ir paskatų; ragina sukurti „Erasmus“ pobūdžio programą, susijusią su profesiniu mokymu, jaunųjų ūkininkų įgūdžiams ir patirčiai gerinti – taip pat ir naujų technologijų bei naujų verslo modelių požiūriu – ir sudaryti sąlygas žinioms veiksmingai ir naudingai perduoti;

64. mano, kad svarbu skatinti plėsti tinklus, sudaromus tyrėjų, akademinės bendruomenės atstovų, vadovų ir jaunųjų Europos ūkininkų, kurie domisi naujų ekonominio vystymosi modelių kūrimu siekiant rasti naujoviškus sprendimus, susijusius su socialiniais ir rinkos poreikiais, išylančiais naujajame kaimo verslo pasaulyje;

65. ragina Komisiją ir valstybes nares teikti jauniems ūkininkams ir naujiems rinkos dalyviams informaciją apie naujoviškus ir netradicinius požiūrius, kurie tinkamiausi naujam ūkiui pradėti, pvz., apie naujų verslo modelių, grindžiamų galutinių vartotojų poreikiais, kūrimą, tvaresnių ūkininkavimo sistemų kūrimą, naujų organizacinių modelių (pvz., pusininkystės, išankstinio finansavimo, visuomenės patalkos) kūrimą, žemės ūkių ir vietos bendruomenių ryšių stiprinimą ir tradicinių žinių pritaikymą verslo inovacijoms vystyti (pvz., amatininkų maisto gamybos srityje);

66. kad kuo labiau mažėtų veiklą nutraukiančių įmonių skaičius, ragina taikyti įmonių stebėsenos arba konsultavimo mechanizmą ir teikti jaunimui nuolatinę paramą sprendimų priėmimo srityje bent pirmus trejus jų įmonės veiklos metus;

67. ragina Komisiją ir valstybes nares skatinti tokias iniciatyvas, kaip prancūzų „Demain je serai paysan“ („Rytoj tapsiu ūkininku“), kuria siekiama ūkininkavimą reklamuoti kaip jauno žmogaus karjeros pasirinkimą ir suteikti jaunimui visą informaciją, būtiną reikiams mokymams pasirinkti bei savo ūkiui įkurti;

2018 m. gegužės 29 d., antradienis

68. laikosi nuomonės, kad jaunimui turėtų būti kuriama maloni aplinka ūkininkavimo sektoriuje, naudojantis kolektyvinėmis ir solidarumu grindžiamomis struktūromis, pvz., jungtinėmis ūkininkavimo grupėmis, kurios telktų žemės ūkio įmones (ūkininkų bendrijas), bendros žemės ūkio įrangos naudojimo kooperatyvus, žemės ūkio produktų perdirbimo ir rinkodaros kooperatyvus, darbo jėgos pasidalijimo grupes, pavadavimo tarnybas, tarpusavio pagalbos grupes, ūkininkų švietimo ir inovacijų grupes, ūkininkų ir vartotojų asociacijas, žemės ūkio ir ne žemės ūkio subjektų tarpusavio tinklus (LEADER) ir t. t.; pabrėžia, kad šio pobūdžio organizacijos padeda specialistams dalytis patirtimi, patarimais ir tam tikromis išlaidomis, o tai svarbu jaunimo biudžeto ir pajamų požiūriu, nes jiems neretai tenka padengti dideles verslo pradžios sąnauda;

69. pažymi, jog svarbu, kad kaimo jaunimas galėtų naudotis tokiais pat paslaugomis ir infrastruktūra (pvz., sparčiu plačiajuosčiu ryšiu, mokyklomis ir ikimokyklinio ugdymo įstaigomis, keliais ir t. t.), kaip ir miestuose gyvenantis jaunimas; todėl mano, jog nepaprastai svarbu užtikrinti, kad jaunieji ūkininkai kaimo vietovėse turėtų galimybę vystyti savo ūkius ir išlaikyti savo šeimas;

70. ragina puoselėti moterų verslumo dvasią ir iniciatyvas, visų pirma skatinant moterų nuosavybę, jaunųjų ūkininkų, naujų rinkos dalyvių ir verslininkų tinklus, o finansų sektoriuje – užtikrinant kaimo verslininkams lengvesnę prieigą prie investicijų ir kreditų bei taip sudarant joms galimybes plėtoti verslą, iš kurio jos galėtų stabiliai pragyventi;

71. mano, kad kartų atsinaujinimas priklauso nuo ūkininko profesijos patrauklumo, o ypač nuo to, ar ja versdamiesi pajamas gauna tie, kurie norėtų iš jos pragyventi; pabrėžia, jog norint, kad žemės ūkis būtų gyvybingas, pagal BŽŪP turi būti leidžiamas tam tikro masto rinkos reguliavimas, ypač kai rinka neveikia gerai ir dėl to kyla krizės; pažymi, kad dabartinis rinkų reguliavimo nebuvimas neigiamai veikia žemės ūkio plėtrą, verčia jaunimą nusisukti nuo žemės ūkio ir turi didelio poveikio jaunuoliams, kurie jau yra įkūrę ūkius ir smarkiai išskolinę dėl verslo pradžios sąnaudų;

Viešosios paslaugos

72. mano, kad šiuolaikinės žemės ūkio praktikos vystymas ir naujų žemės ūkio verslo modelių kūrimas padės žemės ūkiui tapti patrauklesniam jaunesiems ūkininkams; pabrėžia, jog jaunieji ūkininkai turi būti apmokyti ir įgudę naudoti naujausias technologijas, visų pirma, kad galėtų atremti esamus ir būsimus aplinkosauginius iššūkius; pabrėžia, kad būtina remti naujoviškus ir netradicinius požiūrius, pvz., agroekologiją, naujus verslo modelius, grindžiamus galutinių vartotojų poreikiais, skaitmenines ūkininkavimo technologijas bei pažangius sprendimus, ir primygtinai ragina Komisiją užtikrinti, kad būsimoje BŽŪP į tai būtų atsižvelgta;

73. pažymi, kad jaunieji ūkininkai atstovauja dideliame inovacijų ir įvairinimo potencialui, nes paprastai būna įgiję geresnių įgūdžių ir gebėjimų vadovauti bei yra labiau linkę žengti į naujas rinkas, vystyti naujus gamybos metodus ir maksimaliai pasinaudoti žemės ūkio sektoriaus technologine pažanga bei inovacijomis, o tai, visų pirma, gali padėti atremti aplinkosauginius iššūkius, su kuriais susiduriama žemės ūkio srityje; todėl mano, kad būtina teikti nepaprastai svarbią paramą jaunuoliams, kurie norėtų diegti naujoviškus gamybos būdus ir procesus, pvz., tiksliojo ūkininkavimo ir išsaugojimo sistemas, kuriomis siekiama stiprinti ūkininkavimo sektoriaus išlaidų efektyvumą ir aplinkos tvarumą; prašo Komisijos skatinti mokslinius tyrimus, susijusius su technologijų ir ūkininkavimo praktikos, kurias taikant galimas tvarus ūkininkavimas darant labai mažą poveikį aplinkai, naudojimui; pabrėžia, kad ūkininkavimo konkurencingumui ES nepaprastai svarbus naujų darbo vietų kūrimas ir jų apsauga bei inovacijų skatinimas ir skaitmeninimas rengiant mokymus žemės ūkio srityje;

74. pabrėžia, kad ūkininkams būtina prieiga prie infrastruktūros, aukštos kokybės viešųjų patogumų už prieinamą kainą ir paslaugų, įskaitant sveikatos priežiūrą, švietimą, spartųjį plačiajuosčių ryšių, pagalbą, mokymus, kultūros paslaugas, pašto tarnybas, viešąjį transportą ir geresnius kelius; pažymi, jog kaime gyvenančiam jaunimui turėtų būti užtikrinamos tokios pat gyvenimo sąlygos ir standartai, kaip ir jaunimui, gyvenančiam mieste, kad dar labiau nesustiprėtų išsikėlimas iš kaimo ir teritorinė atskirtis;

75. prašo Komisijos ir valstybių narių tvirtai įsipareigoti sukurti tiesioginius rinkodaros kanalus, kuriais naudodamiesi jaunieji ūkininkai galėtų tvariau ir naudingiau parduoti savo produktus vietos rinkose;

2018 m. gegužės 29 d., antradienis

76. pažymi, jog norint, kad smulkieji ūkininkai ir kaimo vietovės toliau tvariai vystytųsi, būtina kartų kaita;
77. ragina Komisiją parengti kaimo darbotvarkę, į kurią turi būti įtrauktos suderintos priemonės, numatytos pagal įvairių sričių ES, nacionalinę, regioninę ir vietos kaimo plėtros politiką;
78. pabrėžia, kad įgyvendinant BŽŪP būtina vadovautis pažangiais metodais, nes dėl šių naujų sprendimų gyvenimas kaime ir pats kaimas tampa patrauklūs jaunimui;

Priemonės išsikėlimui iš kaimo sustabdyti

79. mano, jog jauniems ūkininkams turi būti siūlomos ilgalaikės perspektyvos, kad būtų sustabdytas išsikėlimas iš kaimo, ir ragina Komisiją bei valstybes nares svarstyti naujas iniciatyvas siekiant sukurti infrastruktūrą, kuri būtina naujiems verslininkams ir jų šeimoms kaimo vietovėse remti;
80. šiuo požiūriu rekomenduoja svarstyti galimybę derinti pagal kaimo plėtros programas ir BŽŪP I ramstį numatytas priemones, ES sanglaudos politikos priemones, taip pat nacionalinio, regioninio ir vietos lygmenų priemones, siekiant didesnio jų veiksmingumo;
81. pažymi, kad inovacijos nėra vien ūkininkavimo būdo ir naujos žemės ūkio technikos klausimas: jos taip pat apima naujų verslo modelių kūrimą, įskaitant pardavimo ir rinkodaros priemones, mokymus ir duomenų bei informacijos rinkimą;
82. ragina Komisiją įgyvendinant būsimąją BŽŪP reformą tiesiogines išmokas nukreipti į smulkias žemės ūkio valdas ir agroekologinį ūkininkavimą, nes tai būtų nepaprastai naudinga jaunesniems ir rinkoje naujiems ūkininkams;
83. pažymi, kad kaimo vietovėse taip pat turėtų būti teikiamos paslaugos, skirtos ūkininkavimo daromam spaudimui sušvelninti, pvz., profesionalūs patarimai, finansinės konsultacijos ir konsultacijos ūkio valdymo klausimais;
84. pabrėžia, kad būtina užtikrinti plačiajuostį ryšį kaimo ir atokiose vietovėse; teigiamai vertina įvairias iniciatyvas vadinamųjų pažangių kaimų srityje, kurių pagrindinis tikslas turi būti naujų darbo galimybių kūrimas ir kaimo jaunimo užimtumo užtikrinimas dirbant papildomą darbą ūkiuose arba imantis su ūkiu nesusijusios veiklos (socialinės priežiūros, judumo, sveikatos priežiūros, turizmo, energetikos srityse); mano, kad dėl žemės ūkio našumo, kuris kaip niekad didelis, ir krentančių žemės ūkio produktų kainų bus vis sunkiau gauti pakankamas pajamas iš pagrindinės žemės ūkio veiklos, ypač mažuose ūkiuose;
85. yra įsitikinęs, jog įgyvendinant bet kokią sėkmingą kartų atsinaujinimo ir jaunųjų ūkininkų rėmimo strategiją turėtų būti vadovaujama holistiniu požiūriu, kad jauniems ūkininkams būtų sudarytos palankesnės galimybės naudotis žeme, kreiptis dėl finansų, konsultacinių paslaugų ir mokymų, ir atsižvelgiama į kartų tarpusavio atsinaujinimą jaunų ir vyresnio amžiaus ūkininkų labui; pabrėžia, kad taip ūkininkavimas – žmonijai gyvybiškai svarbus užsiėmimas – turėtų tapti jauniems ūkininkams ir platesniajai visuomenei patrauklia veikla;
86. pažymi, kad tvirta parama jauniems ūkininkams ir naujos ekonominės veiklos vystymas ES žemės ūkio sektoriuje yra nepaprastai svarbūs kaimo vietovių atečiai ir turi būti skatinami kaip dalis naujosios BŽŪP po 2020 m.;

Aplinka ir tvarumas

87. ragina Komisiją užtikrinti didesnę aplinkosaugos priemonių tarpusavio nuoseklumą bei jų suderinimą; pakartoja, kad jauniems ūkininkams būtinos aiškios ir praktiškai lengvai įgyvendinamos priemonės;
88. mano, jog, norint, kad kaimo vietovės būtų toliau gyvenamos, o ten gyvenančių žmonių gyvenimo standartai būtų panašūs į miesto gyventojų, būtina skubiai šalinti reglamentavimo ir administracines kliūtis, kad ūkių veiklos vykdytojai galėtų užsiimti papildoma žemės ūkio ir ne žemės ūkio veikla – daugiausia socialinės priežiūros, sveikatos priežiūros, turizmo, vyresnio amžiaus žmonių judumo ir energetikos sektoriuose – ir kad taip ūkių veiklos vykdytojams ir jų šeimoms būtų užtikrinamos deramos pajamos bei mažėtų gyventojų išsikėlimo iš kaimo rizika;

2018 m. gegužės 29 d., antradienis

89. ragina užmegzti naują dialogą su visuomene apie žemės ūkio maisto sektoriaus ateitį, siekiant sudaryti tikrovišką vaizdą apie tai, kas yra ūkininkavimas, ir pagilinti žinias apie tai, ką reiškia būti ūkininku bei kaip gaminami maisto produktai;

Kita

90. ragina Komisiją ir valstybes nares imtis priemonių, siekiant apsaugoti ūkininkų pajamas kylant įvairioms su klimatu, sveikata ir ekonomika susijusioms grėsmėms bei taip užtikrinti, kad ūkiai taptų atsparesni, visų pirma pradėdant taikyti naujas ir stiprinant esamas rizikos valdymo priemones;

91. atkreipia dėmesį į specifinius ES atokiausių regionų ypatumus – jų padėtis aplinkos, klimato ir sveikatos požiūriais yra unikali ir labai skiriasi nuo Europos žemyno – todėl ragina labiau atsižvelgti į šiuos regionus ir jų specifinius poreikius bei pranašumus įgyvendinant ir vystant jauniems ūkininkams skirtas BŽŪP priemones, įskaitant susijusias su prieiga prie finansavimo, kaip nustatyta SESV 349 straipsnyje;

92. pabrėžia, kad smulkios ir šeimos įmonės, vykdančios veiklą sunkiomis sąlygomis ir ieškančios papildomų pajamų šaltinių, turėtų būti remiamos netgi dar labiau, pvz., finansuojant konsultacines paslaugas arba naujoviškus verslo modelius;

93. kartą atsinaujinimo kontekste rekomenduoja atsižvelgti ir į kartų tarpusavio atsinaujinimą jaunųjų ir vyresnio amžiaus ūkininkų labui; pažymi, jog svarbu, kad ūkininkai rengtų ūkių paveldėjimo planus, ir pažymi, kad būtina pereinamojo laikotarpio išmoka šiam paveldėjimo procesui paskatinti;

o

o o

94. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai, Europos Audito Rūmams ir valstybių narių vyriausybėms bei parlamentams.
